

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: Z-14106/3428-WS

Datum: 4 juli 2016

Soort Voorstel: Adviesnota

Onderwerp: Evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016

Portefeuillehouder: Wethouder Blommers

Programma: Wassenaar Ontwikkelt
Economie en Bedrijvigheid

Kernboodschap: De gemeenteraad wordt voorgesteld om kennis te nemen van de evaluatie van de zondagopenstelling, de vigerende Verordening winkeltijden Wassenaar 2014 in te trekken en de nieuwe verordening winkeltijden Wassenaar 2016 vast te stellen waarmee het voor detailhandel mogelijk is op zondagen open te gaan tussen 12.00 en 18.00 uur zonder vergunning.

Bijlagen: Evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016
Verordening Winkeltijden Wassenaar 2016

Stukken ter inzage: Nee

Beslispunten:

1. Kennis te nemen van de evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016;
2. De voorkeur uit te spreken voor variant 3 Vrijstelling voor alle ondernemers tussen 12.00 en 18.00 uur;
3. Het laden en lossen op zondagen te verbieden om (geluids-) overlast voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken;
4. De Verordening Winkeltijden Wassenaar 2016 vast te stellen.

Voorstel aan de Raad

Onderwerp

Evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016

Inleiding

Op 28 mei 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een initiatiefwet tot wijziging van de Winkeltijdenwet. Deze wetswijziging is op 1 juli 2013 in werking getreden. Op grond van de gewijzigde Winkeltijdenwet kunnen gemeenten zelf bepalen of, en in hoeverre, zij vrijstelling of ontheffing verlenen van de wettelijke verboden om winkels op zon en feestdagen open te stellen.

Op basis van de wijziging van de Winkeltijdenwet en het coalitieakkoord 2014-2018 is in 2014 de verordening winkeltijden Wassenaar 2014 vastgesteld ter vervanging van de verordening winkeltijden Wassenaar 1996. Deze nieuwe verordening maakte het mogelijk dat supermarkten en tuincentra alle zondagen open mogen. Voor de overige winkeliers werd het mogelijk gemaakt om per gebied maximaal 12 koopzondagen per jaar open te gaan.

Er is afgesproken om de verordening na twee jaar te evalueren. Voor de evaluatie zijn achtereenvolgens de trends & ontwikkelingen, de ervaringen en wensen van winkeliers en consumenten en andere effecten van de zondagopenstelling onderzocht. Op basis van de resultaten van de evaluatie van de zondagopenstelling wordt de gemeenteraad voorgesteld de verordening winkeltijden aan te passen.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016;
2. De voorkeur uit te spreken voor variant 3 Vrijstelling voor alle ondernemers tussen 12.00 en 18.00 uur;
3. Het laden en lossen op zondagen te verbieden om (geluids-) overlast voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken;
4. De Verordening Winkeltijden Wassenaar 2016 vast te stellen.

Beoogd effect

Een gelijk speelveld te creëren voor alle Wassenaarse ondernemers en hen de ruimte geven om maximaal te kunnen inspelen op de ontwikkelingen in consumentenbehoefte. Daarnaast beoogd het voorstel beperking van (geluids-)overlast en de vermindering van regeldruk en administratieve lasten voor ondernemers en overheid.

Argumenten

1.1 De evaluatie is opgenomen in het coalitieakkoord 2014 – 2018 en de Economische Visie

Op basis van de wijziging van de Winkeltijdenwet en het coalitieakkoord 2014-2018 is in 2014 de verordening winkeltijden Wassenaar 2014 vastgesteld ter vervanging van de verordening winkeltijden Wassenaar 1996. Deze nieuwe verordening maakte het mogelijk dat supermarkten en tuincentra alle zondagen open mogen. Voor de overige winkeliers werd het mogelijk gemaakt om per gebied maximaal 12 koopzondagen per jaar open te gaan. Er is afgesproken om de verordening na twee jaar te evalueren. Voor de evaluatie zijn achtereenvolgens de trends & ontwikkelingen, de ervaringen en wensen van winkeliers en consumenten en andere effecten van de zondagopenstelling onderzocht. Op basis van de resultaten van de evaluatie van de zondagopenstelling wordt de gemeenteraad voorgesteld de verordening winkeltijden aan te passen.

1.2 De evaluatie brengt verschillende belangen in kaart en weegt deze tegen elkaar af

In de evaluatie zondagopenstelling 2016 zijn belangen als zondagsrust, wensen van consument en winkelier, overlast, koopkrachtbinding en deregulering in kaart gebracht en tegen elkaar afgewogen. Op basis van deze belangenafweging kan een besluit worden genomen over de wijze van voorzetting van de zondagopenstelling in Wassenaar.

2.1.Zorgvuldige en integrale afweging van belangen

In de evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016 staan de verschillende belangen die gemeoid zijn met de zondagopenstelling uiteengezet. De meest bekende belangen die niet per se gediend zijn met de zondagopenstelling zijn de zondagsrust en de kleine zelfstandige. De zondagopenstelling zal echter niet veel inbreuk doen op de zondagsrust in Wassenaar omdat het onwaarschijnlijk is dat alle zondagen volledig benut zullen worden. De supermarkten zijn inmiddels allemaal op zondag open wat een spreiding teweeg heeft gebracht ten opzichte van de situatie voor de wijziging van de verordening in 2014. De kleine zelfstandige heeft altijd zelf de keus om wel of niet open te gaan maar wenst dit graag zelf te bepalen en ziet dit niet als taak van de overheid. En ook hiervoor geldt dat het onwaarschijnlijk is dat het om elke zondag gaat. Eerder wordt er gedacht aan het gezamenlijk open gaan op een vaste zondag in de maand.

2.2.Voorzien in een blijkbaar gewenste voorziening voor burgers

De zondagopenstelling van supermarkten in Wassenaar is al twee jaar een groot succes. Een groot deel van de consumenten zegt daarnaast meer gebruik te gaan maken van de zondag indien winkels vaker open gaan.

2.3. Maximale mogelijkheden in te spelen op consumentenbehoefte

Met variant 3 is het aan elke ondernemer vrij om in te schatten of naar zijn product of dienst op welke zondag behoefte is. Zo zullen de supermarkten hoogstwaarschijnlijk elke zondag open blijven gaan omdat hun consumenten daar behoefte aan hebben. De kleine zelfstandigen of de winkelgebieden als geheel kunnen nu elke zondag kiezen of er op die dag wel of geen behoefte aan is. Is het een mooie zondag en heeft de Stichting Centrummanagement Wassenaar iets georganiseerd kunnen ze open zonder vergunning, valt de zondag door het weer tegen kunnen ze gewoon dicht gaan/blijven.

2.4. Vergroten van de koopkrachtbinding en daarmee behoud van werkgelegenheid

Omliggende gemeenten hanteren momenteel al ruimere openingstijden. Dit betekent dat consumenten die niet in Wassenaar terecht kunnen, elders gaan winkelen. Voorschoten, Leidschendam-Voorburg, Den Haag en Leiden hebben een volledige zondagopenstelling.

2.5. Eerlijke kansen voor alle ondernemers

Binnen Wassenaar wordt het wel open mogen gaan van supermarkten en tuincentra als oneerlijk ervaren door andere ondernemers. Zo mag Bright Living aan de Rijksstraatweg die tuinmeubelen verkoopt niet open terwijl de Bosrand aan de overkant wel open mag op zondag. Ook hebben een aantal kleine zelfstandigen op de Luifelbaan aangegeven van de zondagopenstelling van de Jumbo mee te willen profiteren. Deze openstelling zorgt immers voor grote bezoekersstromen.

2.6. Minimale regeldruk en administratieve lasten

Het huidige systeem houdt in dat ondernemers per deelgebied 12 zondagen per jaar kunnen aanvragen, de gemeente moet/kan deze verlenen en moet hiervoor de nodige handelingen verrichten. De ondernemer is gebonden aan aanvraag- en beslistermijnen. De ondernemer moet vervolgens zijn personeel en promotie op korte termijn regelen. Dit alles zorgt voor veel regeldruk of lasten. Met variant 3 is geen enkele zondag vergunning meer nodig.

3.1 Beperken van geluidsoverlast

Om ook rekening te houden met het belang dat een deel van de inwoners hecht aan haar zondagsrust is onderzocht of er klachten zijn binnengekomen over deze zaken. Klachten over verkeershinder zijn niet binnen gekomen. Wel zijn er meldingen bekend van verstoring van de zondagsrust door het laden en lossen van vrachtwagens aan de Starrenburglaan. Door het laden en lossen te verbieden op zondagen trachten wij deze overlast zoveel als mogelijk te beperken.

4.1. Het vaststellen van de Winkeltijdenverordening is een raadsbevoegdheid

De keuze voor variant 3 m.b.t. winkeltijden in Wassenaar is geconcretiseerd in de verordening, de keuze wordt geëffectueerd na inwerkingtreding van de verordening.

Kanttekeningen

1.1. Sommige ondernemers kunnen of willen niet meedoen

Sommige ondernemers geven aan dat zij niet open kunnen of willen op zondag. Dit wordt ook door niemand verplicht, de gemeente maakt het alleen mogelijk. Dat sommige ondernemers geen potentie zien in de zondagopenstelling is voor het college geen reden om het de andere ondernemers te verbieden. Daarnaast zijn er specifieke winkels zoals een aantal bakkers die graag open zouden gaan op de zondagochtend. Met de nieuwe verordening is dit nog niet mogelijk.

1.2. Het succes van de koopzondag is niet in handen van de gemeente

Het is niet waarschijnlijk dat alle zondagen in Wassenaar maximaal benut gaan worden. De supermarkten zullen wel alle zondagen open blijven gaan. De kleine zelfstandigen en vooral de centra als geheel doen er verstandig aan enkele zondagen uit te kiezen. Hiervoor is het centrum in ieder geval goed uitgerust met de Stichting Centrummanagement Wassenaar. Vanuit het Stadhoudersplein zijn ook signalen ontvangen dat de ondernemers daar een of meerdere zondagen per jaar gezamenlijk open willen gaan. Het succes is echter niet in handen van de gemeente, de gemeente stelt elke ondernemer in staat het maximale te halen uit de zondag, of ze dat doen is aan hen.

3.1 Het verbieden van laden en lossen op zondagen kan problemen opleveren voor supermarkten

In de huidige situatie is het winkels toegestaan om te laden en lossen op zondagen. Voornamelijk de supermarkten in Wassenaar maken hier gebruik van. Door de hoge toestroom van consumenten geven zij aan twee à drie bevoorrading momenten op de zondag nodig te hebben om lege vakken te voorkomen. Door het verbieden van laden en lossen op zondagen zullen supermarkten met lege vakken te maken krijgen. Mogelijk kan dit opgelost worden door extra leveringen op de zaterdag.

Burgerparticipatie

Om de verschillende belangen goed in kaart te brengen en een volledig en onderbouwd antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen, is deskresearch gedaan naar trends en ontwikkelingen, zijn enquêtes onder winkeliers en inwoners van Wassenaar uitgevoerd en is er onderzoek gedaan naar andere effecten van de zondagopenstelling in Wassenaar, zoals geluidsoverlast, handhaving en administratieve lasten.

Winkelierenquête

Voor het onderzoek onder de winkeliers zijn alle detailhandel ondernemers in Wassenaar uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Voor de enquête is gebruikgemaakt van een adressenbestand van niet-woningen waarbij een filtering is gemaakt naar alle panden met detailhandelbestemming. In totaal zijn op basis van deze lijst 226 ondernemers benaderd per brief om digitaal de enquête in te voeren met een persoonlijke inlogcode. Een aantal brieven zijn om verschillende redenen retour gekomen om de reden, dat het pand momenteel verbouwd wordt en er geen huurder is (het Stadhoudersplein) of panden waarbij een dubbelbestemming geldt en het pand als kantoor of woonhuis wordt gebruikt en niet als winkel. Volgens de Locatus database zijn er 176 verkooppunten in Wassenaar wat dit verschil verklaart. Van deze 176 verkooppunten hebben in totaal 58 ondernemers meegedaan aan het onderzoek. De respons onder winkeliers is 33 procent en dit komt goed overeen met eerdere enquetes onder winkeliers in Wassenaar en vergelijkbare enquetes.

Consumenten/inwonerenquête

Om in beeld te krijgen wat de mening is van de bevolking van Wassenaar over de zondagopenstelling van winkels is een online inwonersenquête ontwikkeld. Evenals in 2014 is een digitale enquête uitgezet via www.wassenaar.nl en uitgebreid gecommuniceerd via de lokale media, de digitale informatieborden en social media. Door deze wijze van enquêteren is alle inwoners van Wassenaar de mogelijkheid geboden hun mening te geven. Er hebben 192 inwoners de vragenlijst ingevuld. Dit aantal is niet representatief maar geeft wel een goed beeld van de ervaringen en wensen van inwoners en consumenten in de gemeente Wassenaar. Bij het analyseren van de uitkomsten is rekening gehouden met het ontdubbelen op IP-adres. De uitkomsten van de enquête zijn vervolgens aangevuld met de uitkomsten van het consumentenonderzoek (200 respondenten) dat in oktober 2015 is gehouden door IPSOS voor de Centrumvisie Wassenaar en het onderzoek (166 respondenten) voor het mooiste winkelgebied van Nederland in 2015 waarbij Wassenaar 2^e van Nederland is geworden.

Communicatie

Sinds 2014 worden algemeen verbindende voorschriften bekendgemaakt door plaatsing van de volledige tekst van het vaststellingsbesluit in het elektronisch Gemeentebblad.

Financiën

Aan dit voorstel zijn geen kosten verbonden.

Bijlagen

- Verordening winkeltijden Wassenaar 2016
- Evaluatie zondagopenstelling Wassenaar 2016

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester